

การประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษา ของสถานศึกษา

ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์
และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา

พ.ศ. ๒๕๕๓

สำนักทดสอบทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๔

**การประเมินคุณภาพภายใน
ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา**

ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์
และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

เล่มที่ ๖

สำนักทดสอบทางการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๕๔

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา
พ.ศ. ๒๕๕๓

พิมพ์ครั้งที่ ๑

พ.ศ. ๒๕๕๔ จำนวน ๑๖,๐๐๐ เล่ม

ISBN

978-616-202-516-7

ลิขสิทธิ์ของ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จัดพิมพ์โดย

สำนักทดสอบทางการศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

กระทรวงศึกษาธิการ

ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๕๗-๘

โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๔๘๖๒

เว็บไซต์

<http://bet.obec.go.th>

พิมพ์ที่

โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด

๗๙ ถนนงามวงศ์วาน แขวงลาดยาว เขตจตุจักร

กรุงเทพมหานคร ๑๐๙๐๐

โทร. ๐-๒๕๖๑-๔๕๖๗ โทรสาร ๐-๒๕๗๙-๕๑๐๑

นายโชคดี ออสุวรรณ ผู้พิมพ์ผู้โฆษณา พ.ศ. ๒๕๕๔

คำนำ

เป้าหมายการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่สอง (พ.ศ. ๒๕๕๒-๒๕๖๑) มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา การเพิ่มโอกาสทางการศึกษา และการเรียนรู้ และการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งนี้ เพื่อให้คนไทยได้เรียนรู้ตลอดชีวิตอย่างมีคุณภาพ คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา เป็นสิ่งสำคัญที่ทุกฝ่ายที่มีส่วนในการจัดการศึกษาต้องตระหนักและดำเนินการจนบรรลุผลในที่สุด ระบบการประกันคุณภาพการศึกษาเป็นกลไกสำคัญ ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยเหตุนี้พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงกำหนดให้หน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งกำหนดให้ออกกฏกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดการนำสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งปัจจุบันได้มีการประกาศกฏกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ แทนกฏกระทรวงฉบับเดิม (พ.ศ. ๒๕๔๖) และได้มีการนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษาเรียบร้อยแล้ว (ในเล่ม ๑๒๗ ตอนที่ ๒๓ ก วันที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๓)

ดังนั้น เพื่อเป็นการสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งตามแนวคิด หลักการ กฎกระทรวง
ดังกล่าว และวิธีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาที่ทันสมัย เหมาะสม
กับสถานการณ์ปัจจุบัน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้
จัดทำแนวทางการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาขึ้น ๑ ชุด เพื่อ
ให้สถานศึกษาเข้าใจและตระหนักถึงประโยชน์ และสามารถดำเนินการตาม
ภารกิจหลักของการประกันคุณภาพได้อย่างชัดเจนและเหมาะสม ส่วนสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุน ส่งเสริม นิเทศ
และร่วมพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็งได้
ต่อไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขอขอบคุณคณะทำงาน
และผู้เกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำเอกสารชุดนี้ และหวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าเอกสารชุดนี้ จะสามารถใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการประกัน
คุณภาพภายในของสถานศึกษาให้ยั่งยืนและก้าวหน้า บรรลุตามเป้าหมายและ
คุณภาพการศึกษาได้อย่างยั่งยืน

(นายชินภัทร ภูมิรัตน)

เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คำชี้แจง

หลังจากกระทรวงศึกษาธิการได้ออกกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ และมีการนำไปประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งทำให้มีผลบังคับใช้แล้ว สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานจึงได้นำแนวคิดจากกฎกระทรวงให้เกิด การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยได้จัดทำเอกสารทางวิชาการขึ้น จำนวน ๑ ชุด สำหรับให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา ใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติเพื่อพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน ของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง

เอกสารชุดนี้ มีจำนวน ๘ เล่ม เนื้อหาสาระครอบคลุมรายละเอียด ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งมุ่งเน้นการนำเสนอหลักการ เหตุผล แนวคิด และกรณีตัวอย่าง เกี่ยวกับการพัฒนาตามระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังนี้

เล่มที่	ชื่อเอกสาร	สาระสำคัญ
๑	แนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา	แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา ตามระบบ หลักเกณฑ์ และแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา รวมทั้งบทบาทหน้าที่และภารกิจสำคัญในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และเรียนรู้จากกรณีศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและแนวทางการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาให้เข้มแข็ง
๒	การกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	แนวคิดและหลักการ กระบวนการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและตัวอย่างการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๓	แผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษา	แนวคิดและหลักการ กระบวนการและตัวอย่างการจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา และแผนปฏิบัติการประจำปี
๔	การจัดระบบบริหารและสารสนเทศภายในสถานศึกษา	แนวคิดเกี่ยวกับการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา กระบวนการจัดระบบสารสนเทศของสถานศึกษา ตัวอย่างการจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศ และการนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ประโยชน์

เล่มที่	ชื่อเอกสาร	สาระสำคัญ
๕	การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา	แนวคิดและหลักการ รูปแบบ กระบวนการและตัวอย่างการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา
๖	การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ขั้นตอนและแนวทางการประเมินและตัวอย่างเครื่องมือการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๗	การจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษา	แนวคิดเกี่ยวกับการจัดทำรายงานประจำปีของสถานศึกษาและตัวอย่างเค้าโครงรายงานประจำปีของสถานศึกษา
๘	การพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง	กระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง ประกอบด้วย ๔ แนวคิด คือ กระบวนการพัฒนาโดยใช้ข้อมูลอย่างชาญฉลาด (Data Wise Improvement Process) การจัดการความรู้ (Knowledge Management) การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ (Networking) และการนำผลการประเมินไปใช้ประโยชน์ (Evaluation Utilization) พร้อมทั้งยกกรณีตัวอย่างสำหรับให้สถานศึกษานำแนวคิดสู่การปฏิบัติจริง

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
คำชี้แจง	
สารบัญ	
ตอนที่ ๑ บทนำ	๑
ตอนที่ ๒ แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	๗
๒.๑ หลักการสำคัญของการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา	๘
๒.๒ วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายใน	๘
๒.๓ การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	๙
๒.๔ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับการประเมินคุณภาพภายใน	๑๐
ตอนที่ ๓ ขั้นตอนและแนวทางการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	๑๓
๓.๑ ขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายใน	๑๓
๓.๒ แนวทางการประเมินคุณภาพภายใน	๑๗
๓.๓ กรอบและประเด็นในการประเมินคุณภาพภายใน	๑๘
๓.๔ การสรุปและรายงานการประเมินคุณภาพภายใน	๔๕

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ตอนที่ ๔ ตัวอย่างเครื่องมือการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา	๔๗
เอกสารอ้างอิง	๖๓
คณะทำงาน	๖๕

ตอนที่ ๑

บทนำ

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นขั้นตอนของการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งเป็นกระบวนการประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่กระทำโดยบุคลากรภายในหรือ ผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง

การประเมินคุณภาพภายในถือว่าเป็นส่วนหนึ่งของการบริหารจัดการ เพื่อที่จะได้ทราบขีดความสามารถในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาว่าบรรลุ ตามเป้าหมายหรือมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาหรือไม่ นำผลการประเมิน ไปแก้ไขข้อบกพร่องได้ทันที เพื่อการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง (Continuous Improvement) การประเมินภายในถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงาน หรือการประเมินตนเอง (Self-Evaluation) ของสถานศึกษา

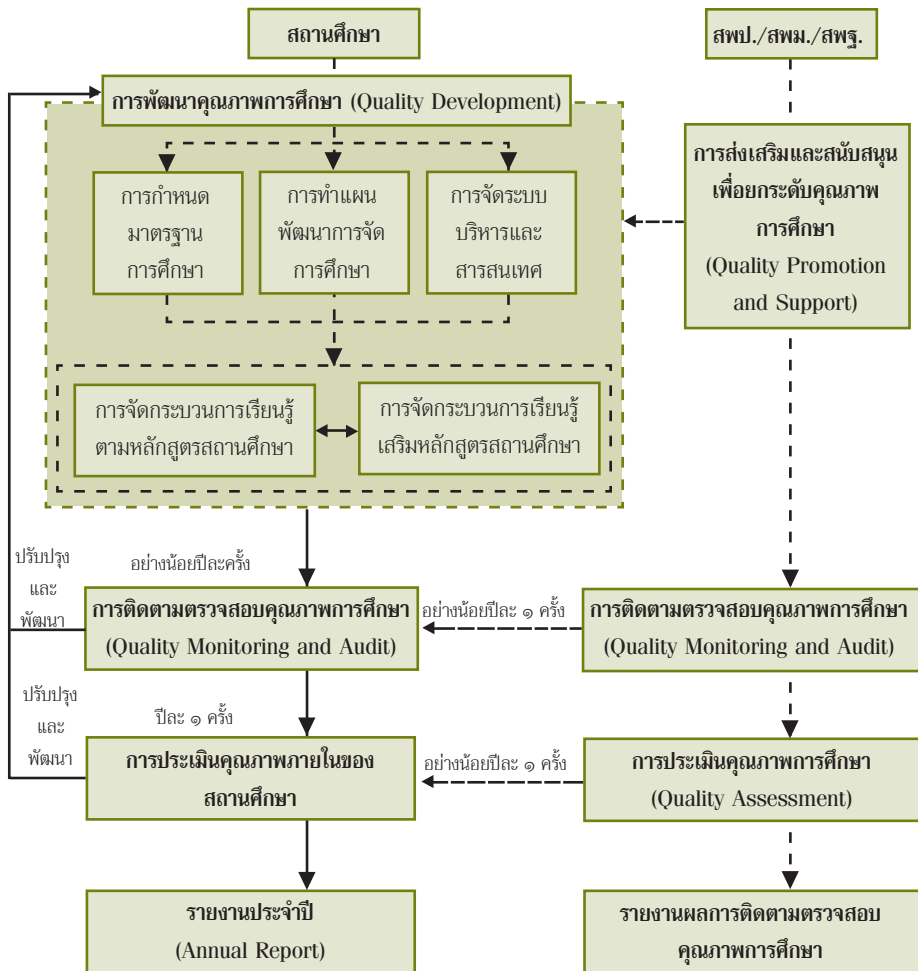
การประเมินคุณภาพภายในควรยึดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นหลัก แต่อย่างไรก็ตามควรสะท้อนภาพความสำเร็จที่ชัดเจนอย่างน้อย ๒ ด้าน คือ

๑) **คุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการเรียนรู้** สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรของสถานศึกษา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในทุกระดับชั้น พฤติกรรมการแสดงออกของผู้เรียน โดยระบุได้ถึงกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษ กลุ่มผู้เรียนที่มีความเสี่ยง กลุ่มผู้เรียนที่มีปัญหาในการอ่าน คิดวิเคราะห์ และเขียน กลุ่มผู้เรียนที่มีคุณลักษณะยังไม่เป็นไปตามที่พึงประสงค์ เพราะข้อมูลจากการประเมินเหล่านี้จะสะท้อนให้เห็นว่าการจัดการศึกษาของสถานศึกษาประสบผลสำเร็จตามที่กำหนดไว้หรือไม่ อันนำไปสู่การปรับปรุงการบริหารจัดการต่อไป

๒) **คุณภาพการศึกษาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษา** สถานศึกษาสามารถดำเนินการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้แล้วในทุกมาตรฐาน ด้วยวิธีการที่หลากหลายและเหมาะสมกับสิ่งที่ต้องการประเมิน เช่น ใช้การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบจากเอกสารหรือข้อมูลเชิงประจักษ์ เป็นต้น

การดำเนินงานตามระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา และการส่งเสริม สนับสนุนระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของหน่วยงานต้นสังกัด โดยเฉพาะการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาและการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกัน แตกต่างในเรื่องของจุดเน้นและบทบาทในการดำเนินการประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ใช้ในการปรับปรุง พัฒนาให้บรรลุเป้าหมายและนำข้อมูลไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเองและพร้อมรับการประเมินคุณภาพภายนอก

เพื่อแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์เชื่อมโยงระหว่างบทบาทของหน่วยงานต้นสังกัดกับสถานศึกษาในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษากับการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ดังแผนภาพที่ ๑

แผนภาพที่ ๑ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงของระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษากับหน่วยงานต้นสังกัด

จากแผนภาพที่ ๑ แสดงให้เห็นว่าสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หน่วยงานต้นสังกัด และสถานศึกษา มีบทบาทในการส่งเสริมและพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในการศึกษา ของสถานศึกษา ดังนี้

๑. บทบาทของสถานศึกษา

๑.๑ การพัฒนาคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การกำหนด มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษา ของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา การจัดระบบการบริหารและสารสนเทศ การดำเนินการดังกล่าวจะนำไปสู่ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาที่สอดคล้องกับกฎกระทรวง ว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา พ.ศ. ๒๕๕๓

๑.๒ การจัดการกระบวนการเรียนรู้ ประกอบด้วย การจัดการ กระบวนการเรียนรู้ตามหลักสูตรสถานศึกษา และการจัดการกระบวนการเรียนรู้ เสริมหลักสูตรสถานศึกษา การดำเนินการดังกล่าวเป็นการพัฒนานักเรียนตาม กลุ่มสาระการเรียนรู้ มาตรฐานการเรียนรู้ และตัวชี้วัดชั้นปีที่กำหนดในหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานและหลักสูตรสถานศึกษา ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๑.๓ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดผู้รับผิดชอบในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของ สถานศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ทั้งระดับบุคคลและ ระดับสถานศึกษา การรายงานและนำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพ การศึกษาไปใช้ประโยชน์ในการปรับปรุงและพัฒนา การเตรียมการและให้ ความร่วมมือในการติดตามและตรวจสอบคุณภาพการศึกษาจากหน่วยงาน ต้นสังกัด

๑.๔ การประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา ประกอบด้วย การประเมินการปฏิบัติงานและคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินการโดยสร้างความตระหนัก แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมิน กำหนดกรอบการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา จัดทำเครื่องมือการประเมิน และการนำผลการประเมินไปปรับปรุงและพัฒนา

๑.๕ การจัดทำรายงานประจำปี ประกอบด้วย การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำรายงาน การรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การเขียนรายงาน และการจัดทำรายงาน นำเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อพิจารณาเห็นชอบ รายงานและเปิดเผยต่อสาธารณชน ติดตามผลและรับข้อมูลย้อนกลับ

๒. บทบาทของหน่วยงานต้นสังกัด

หน่วยงานต้นสังกัด และเขตพื้นที่การศึกษามีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ดำเนินการโดยส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา การติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา การประเมินคุณภาพการศึกษา และการรายงานผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษา

๒.๑ การส่งเสริมและสนับสนุนเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย การสร้างความตระหนัก ความรู้ ความเข้าใจ และทักษะในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

๒.๒ การติดตามตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษา ประกอบด้วย การกำหนดระยะเวลาในการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา อย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาตามระยะเวลา นำผลการติดตามตรวจสอบคุณภาพการศึกษาสะท้อนให้สถานศึกษานำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

๒.๓ การประเมินคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและจุดเน้นของหน่วยงานต้นสังกัด แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการประเมิน กำหนดกรอบการประเมินคุณภาพ จัดทำเครื่องมือการประเมิน และการนำผลการประเมินสะท้อนให้สถานศึกษานำไปปรับปรุงและพัฒนาการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ

๒.๔ การรายงานผลการติดตามตรวจสอบและประเมินคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วย การแต่งตั้งผู้รับผิดชอบจัดทำรายงานการรวบรวมข้อมูลสารสนเทศ การเขียนรายงานและการจัดทำรายงาน นำเสนอให้สถานศึกษานำไปปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา

ตอนที่ ๒

แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายใน (Internal Quality Assessment) เป็นระบบและกลไกในการควบคุม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของสถานศึกษา ให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดโดยสถานศึกษาและ/หรือหน่วยงานต้นสังกัด ต้องดำเนินการให้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาอย่างต่อเนื่อง กระบวนการประเมินคุณภาพภายในเป็นการประเมินคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในกระทำโดยบุคลากรในหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ช่วยในการปรับปรุงพัฒนาการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด ถือเป็นกระบวนการตรวจสอบการทำงานของตนเอง (self-evaluation) โดยประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่น่าไปสู่การพัฒนาปรับปรุงตนเอง และพร้อมที่จะได้รับการประเมินคุณภาพจากหน่วยงานต้นสังกัดและการประเมินจากหน่วยงานภายนอกอีกด้วย

หลักการสำคัญของการประเมินคุณภาพภายในของสถานศึกษา

๑) จุดมุ่งหมายของการประเมินคุณภาพภายใน คือ การที่สถานศึกษา ร่วมกันพัฒนาปรับปรุงคุณภาพให้เป็นที่ไปตามมาตรฐานการศึกษา โดยมี เป้าหมายสำคัญอยู่ที่การพัฒนาคุณภาพให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน

๒) การที่จะดำเนินการให้บรรลุเป้าหมายตามข้อ ๑) ต้องทำให้ การประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารจัดการและ การทำงานของบุคลากรทุกคนในสถานศึกษา และไม่เป็นกระบวนการที่แยกส่วน มาจากการดำเนินงานตามปกติของสถานศึกษา โดยสถานศึกษาต้องวางแผน พัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาและแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน มีการทำ ตามแผน มีการตรวจสอบประเมินผล และพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เป็นระบบที่มีความโปร่งใส และมีจิตสำนึกในการพัฒนาคุณภาพการทำงาน

๓) การประเมินคุณภาพภายในเป็นหน้าที่ของบุคลากรทุกคนใน สถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหาร ครู อาจารย์ และบุคลากรอื่น ๆ ในสถานศึกษา โดยในการดำเนินงานจะต้องให้ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครู ผู้เรียน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษา ชุมชน เขตพื้นที่การศึกษา หรือหน่วยงานอื่น ที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมาย วางแผน ติดตามประเมินผล การดำเนินงานของสถานศึกษา พัฒนา ปรับปรุง ร่วมกันคิด ร่วมกันทำ และ ร่วมกันผลักดันให้สถานศึกษามีคุณภาพ เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ เป็นไปตามความต้องการของผู้ปกครอง ชุมชน ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง สังคม และ ประเทศชาติ

วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายใน

๑) เพื่อตรวจสอบคุณภาพและผลการปฏิบัติงานของสถานศึกษา ตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและมาตรฐานสถานศึกษา

๒) เพื่อนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาใช้เป็นข้อมูลประกอบในการตัดสินใจวางแผนพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพการศึกษา

๓) เพื่อพัฒนาระบบการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

๔) เพื่อนำข้อมูลผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปจัดทำรายงานประจำปี

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจะต้องมีความชัดเจน มีความเป็นปรนัย (Objectivity) มีความเหมาะสมกับสิ่งที่ถูกประเมิน ดังนั้น การเลือกใช้วิธีการประเมินต้องเลือกวิธีการที่มีประสิทธิภาพ หลีกเลียงข้อผิดพลาดที่อาจจะเกิดขึ้นให้มากที่สุด มีการตรวจสอบความถูกต้องจากข้อมูลหลาย ๆ แห่ง อย่างไรก็ตาม ความสำคัญของความชัดเจนและความถูกต้องของการประเมินเป็นจุดสำคัญ ทั้งนี้ ในการประชุมของ **The Joint Committee on Standard for Educational** ได้สร้างมาตรฐานการประเมินขึ้นเรียกว่า **“Standard of Evaluation”** หรือมาตรฐานการประเมิน ซึ่งสถานศึกษาสามารถนำมาใช้ในการประเมินในแต่ละมาตรฐานการศึกษาได้ดังนี้

๑) มาตรฐานด้านประโยชน์จากการประเมิน (Utility Standard)

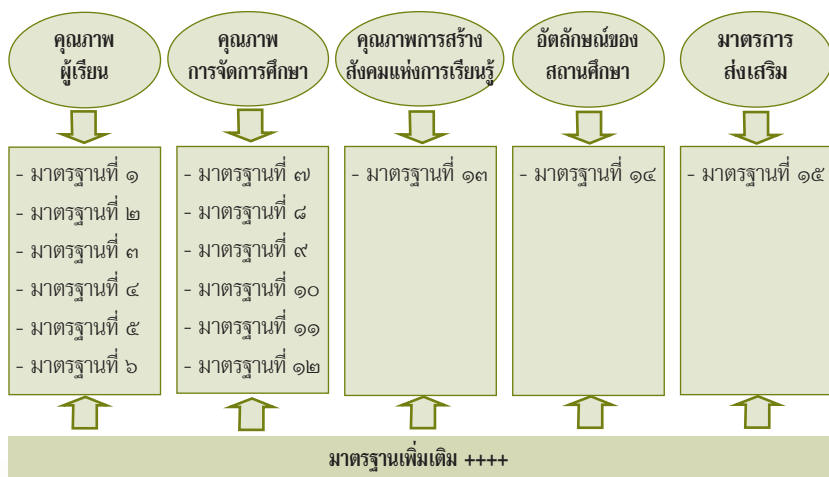
ผลการประเมินต้องให้ข้อมูลตรงตามที่ใช้ผลการประเมินอย่างไร (เช่น ผู้บริหาร ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ฯลฯ) นำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาปรับปรุงการดำเนินงานได้จริง โดยเฉพาะหากสามารถให้ข้อมูลช่วยในการปรับปรุงตนเองได้ในระดับบุคคล (นักเรียน ครู ผู้บริหาร บุคลากร ในสถานศึกษา) ก็จะทำให้มีประโยชน์มากยิ่งขึ้น

๒) มาตรฐานด้านความเป็นไปได้ (Feasibility Standard) วิธีการที่ใช้ในการประเมินจะต้องมีความเป็นไปได้ในแนวทางปฏิบัติจริง ประหยัด คุ่มค่า และเหมาะสม

๓) มาตรฐานด้านความเหมาะสม (Propriety Standard) วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องไม่ส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องกับการประเมิน เช่น ไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายกับผู้ให้ข้อมูล

๔) มาตรฐานด้านความถูกต้อง (Accuracy Standard) วิธีการที่ใช้ในการประเมินต้องมีความถูกต้อง ให้ข้อมูลเชื่อถือได้ เช่น เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินต้องสามารถวัดตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัดได้จริง มีความครบถ้วนสมบูรณ์ตามตัวบ่งชี้ที่ต้องการวัด แหล่งผู้ให้ข้อมูลเชื่อถือได้ ให้ข้อมูลตามความเป็นจริง วิธีการวิเคราะห์และการเสนอผลการประเมินถูกต้องและผลการประเมินมีความเป็นปรนัย

มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษากับการประเมินคุณภาพภายใน

แผนภาพที่ ๒ องค์ประกอบในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

จากแผนภาพที่ ๒ องค์ประกอบในการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ประกอบด้วย ๑๕ มาตรฐาน ๖๕ ตัวบ่งชี้ และมาตรฐานเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียดของมาตรฐานการศึกษาระดับพื้นฐาน ดังนี้

ด้านคุณภาพผู้เรียน (๖ มาตรฐาน ๒๖ ตัวบ่งชี้)

- มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดีและมีสุนทรียภาพ (๖ ตัวบ่งชี้)
- มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ (๔ ตัวบ่งชี้)
- มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (๔ ตัวบ่งชี้)
- มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล (๔ ตัวบ่งชี้)
- มาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร (๔ ตัวบ่งชี้)
- มาตรฐานที่ ๖ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต (๔ ตัวบ่งชี้)

ด้านคุณภาพการจัดการศึกษา (๖ มาตรฐาน ๓๔ ตัวบ่งชี้)

- มาตรฐานที่ ๗ ครูปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล (๙ ตัวบ่งชี้)
- มาตรฐานที่ ๘ ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (๖ ตัวบ่งชี้)

- มาตรฐานที่ ๙ คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ปกครองชุมชน ปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล (๖ ตัวบ่งชี้)
- มาตรฐานที่ ๑๐ สถานศึกษามีการจัดหลักสูตร กระบวนการเรียนรู้ และกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนอย่างรอบด้าน (๔ ตัวบ่งชี้)
- มาตรฐานที่ ๑๑ สถานศึกษามีการจัดสภาพแวดล้อมและการบริการ ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาเต็มศักยภาพ (๓ ตัวบ่งชี้)
- มาตรฐานที่ ๑๒ สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (๖ ตัวบ่งชี้)

ด้านคุณภาพการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ (๑ มาตรฐาน ๒ ตัวบ่งชี้)

- มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของ สถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (๒ ตัวบ่งชี้)

ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา (๑ มาตรฐาน ๒ ตัวบ่งชี้)

- มาตรฐานที่ ๑๔ การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นที่กำหนดขึ้น (๒ ตัวบ่งชี้)

ด้านมาตรการส่งเสริม (๑ มาตรฐาน ๒ ตัวบ่งชี้)

- มาตรฐานที่ ๑๕ การจัดกิจกรรมตามนโยบาย จุดเน้น แนวทาง การปฏิรูปการศึกษา เพื่อพัฒนาและส่งเสริม สถานศึกษาให้ยกระดับคุณภาพสูงขึ้น (๒ ตัวบ่งชี้)

ขั้นตอนและแนวทางการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ขั้นตอนการประเมินคุณภาพภายใน

๑. ขั้นการเตรียมการ

๑.๑ การเตรียมความพร้อมของบุคลากรทุกคน โดยทำความเข้าใจเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในประเด็นที่สำคัญ ๆ เช่น การประเมินคุณภาพคืออะไร มีความสำคัญต่อการพัฒนาอย่างไร ขั้นตอนการประเมินคุณภาพเป็นอย่างไร เน้นย้ำกับบุคลากรในการให้ความร่วมมือ การตอบคำถามหรือการสัมภาษณ์โดยยึดหลักการตอบตามสิ่งที่ปฏิบัติจริง และผลที่เกิดขึ้นจริง เน้นย้ำให้บุคลากรทุกคนตระหนักว่าการประเมินคุณภาพคือภารกิจประจำของทุกคนที่ต้องร่วมมือกันทำอย่างต่อเนื่อง สร้างความตระหนักถึงคุณค่าของการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและการทำงานเป็นทีม และต้องพัฒนาความรู้ ทักษะเกี่ยวกับการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้ โดยเน้นเนื้อหา การกำหนดกรอบมาตรฐานการประเมิน การสร้างเครื่องมือประเมินตามมาตรฐาน การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลจากผลการประเมิน และการเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน

๑.๒ การแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานด้านการประเมิน

คุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา รับผิดชอบในการประสานงาน กำกับดูแล ช่วยเหลือ สนับสนุนให้ทุกฝ่ายทำร่วมกันเป็นทีม ซึ่งคณะกรรมการหรือคณะทำงานควรประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู นักเรียน บุคลากรในสถานศึกษา รวมไปถึงผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับสถานศึกษา

๒. ขั้นการดำเนินงาน

ขั้นการดำเนินงานเป็นกระบวนการบริหารงานอย่างมีคุณภาพครบวงจร (PDCA) ของเดมมิ่ง ซึ่งวงจรของเดมมิ่งประกอบด้วย การวางแผน (Plan) ปฏิบัติตามแผน (Do) ตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา (Check) และพัฒนาปรับปรุงอยู่เสมอ (Act) โดยมีลักษณะเป็นวงจรต่อเนื่อง

๒.๑ การวางแผนการปฏิบัติงาน (P) จะต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์/เป้าหมายของการประเมินให้ชัดเจน โดยใช้กรอบมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเป็นแนวทางการดำเนินงาน รวมไปถึงการวางแผนผู้รับผิดชอบการดำเนินงาน ระยะเวลาและทรัพยากรที่ต้องใช้สำหรับการจัดทำแผนของสถานศึกษา เช่น แผนปฏิบัติการประจำปี แผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา แผนงบประมาณ แผนการจัดการเรียนการสอน เป็นต้น กำหนดวิธีการประเมินตัวบ่งชี้ความสำเร็จตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาเตรียมเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน วางแผนการเก็บข้อมูล วางแผนการวิเคราะห์/สรุปและรายงานผล

๒.๒ การดำเนินการตามแผน (D) ศึกษามาตรฐานการศึกษาตัวบ่งชี้ ผู้บริหารควรให้การส่งเสริม สนับสนุนให้บุคลากรทำงานอย่างมีความสุข โดยจัดตั้งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานให้เป็นไปตามแผนที่วางไว้และให้การนิเทศ

๒.๓ การตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

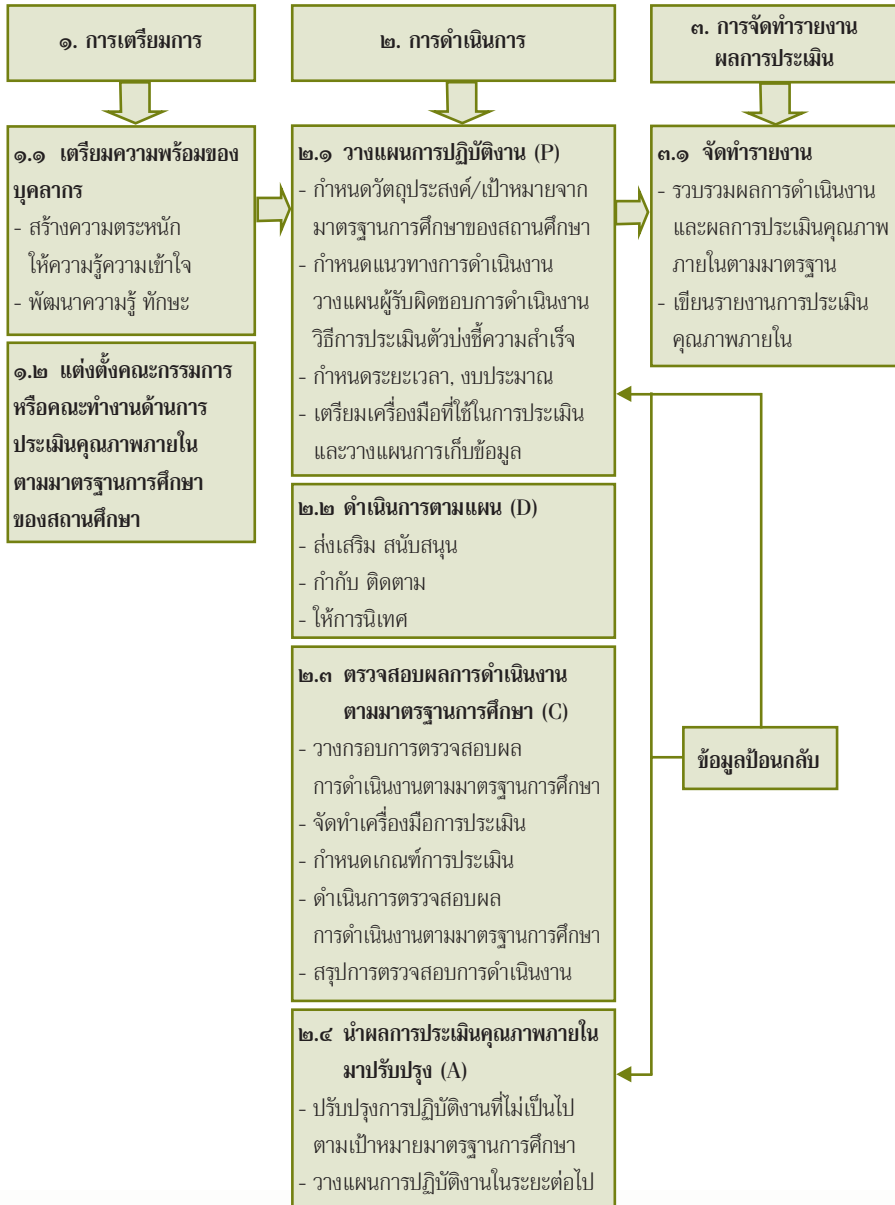
(C) โดยวางกรอบการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา สร้างเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐานการศึกษา กำหนดเกณฑ์การประเมิน ตัวบ่งชี้ตามมาตรฐานการศึกษา ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินงานและสรุปผลการตรวจสอบการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษา

๒.๔ การนำผลการประเมินคุณภาพภายในมาปรับปรุง (A)

สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษามาวิเคราะห์ วางแผนการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาในส่วนที่เป็น จุดที่ควรพัฒนา ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาตามแนวทาง ที่สถานศึกษาเลือกใช้ แล้วดำเนินการตรวจสอบผลการดำเนินงานว่าเป็นไป ตามเป้าหมายที่ต้องการบรรลุผลหรือไม่ ซึ่งเป็นการย้อนกลับไปดำเนินตาม ขั้นตอนที่ ๑) ใหม่ เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาการปฏิบัติงานในระยะต่อไป สำหรับ งานที่มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาให้พัฒนาการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นต่อไป

๓. ขั้นการจัดทำรายงานผลการประเมิน

เมื่อสถานศึกษาดำเนินการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษาเสร็จแล้ว จะจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐาน การศึกษา พร้อมสรุปจุดแข็งและจุดที่ควรพัฒนาของสถานศึกษา ให้หน่วยงาน ต้นสังกัด ผู้เกี่ยวข้อง และสาธารณชนทราบ

แผนภาพที่ ๓ กระบวนการการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

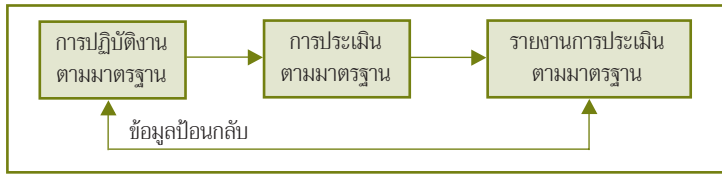
แนวทางการประเมินคุณภาพภายใน

การประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาตามที่สถานศึกษากำหนด สำหรับใช้เป็นทิศทางการบริหารจัดการศึกษาในความรับผิดชอบของสถานศึกษา ให้มีคุณภาพยิ่ง ๆ ขึ้นไป โดยมีแนวทางในการดำเนินการ ดังนี้

๑. การปฏิบัติงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยสถานศึกษากำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาที่เกี่ยวกับคุณลักษณะคุณภาพของสถานศึกษาที่พึงประสงค์ เป็นการส่งเสริม กำกับดูแล ระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๒. การประเมินตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาแต่งตั้งคณะกรรมการหรือคณะทำงานประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา โดยมีเครื่องมือการประเมินตามมาตรฐาน ตัวบ่งชี้ที่มีคุณภาพ นำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้และพัฒนา สำหรับมาตรฐานและตัวบ่งชี้ที่อยู่ในระดับปรับปรุงจะต้องนำมาแก้ไขปรับปรุงตามระยะเวลาที่เหมาะสมที่ผู้ปฏิบัติได้กำหนดไว้

๓. การรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา สถานศึกษาสรุปผลการประเมินและเขียนรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เพื่อนำไปวางแผนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป แสดงได้ดังแผนภาพที่ ๔

แผนภาพที่ ๔ แนวทางการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

กรอบและประเด็นในการประเมินคุณภาพภายใน

ขอบข่ายและประเด็นในการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการติดตามตรวจสอบความก้าวหน้าของการปฏิบัติตามมาตรฐานการศึกษาที่สถานศึกษากำหนดไว้ และจัดทำรายงานการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา พร้อมทั้งเสนอแนะมาตรการเร่งรัดพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษา ขอบข่ายและประเด็นการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ดังนี้

ตัวอย่างการกำหนดกรอบและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาระดับพื้นฐานและตั้งบ่งชี้

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาพที่ดี และมีสุนทรียภาพ	๑.๑ มีสุนทรีย์ ในการดูแล สุขภาพและ ออกกำลังกาย ออกกำลังกาย สม่ำเสมอ	<ul style="list-style-type: none"> - ร่างกายสะอาด เครื่องแต่งกายและเครื่องใช้ส่วนตัวสะอาด - ปฏิบัติตนตามสุขบัญญัติ ๑๐ ประการ - การเข้าร่วมกิจกรรมการออกกำลังกาย - มีส่วนร่วมในการเผยแพร่และรณรงค์เกี่ยวกับ การดูแลสุขภาพ 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต - พฤติกรรม - สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง - การศึกษาเอกสาร 	<ul style="list-style-type: none"> - ผู้เรียน เพื่อน - ครู - ผู้ปกครอง - ข้อมูลสถิติ - การเจ็บป่วย สถิติ - การใช้ห้องพยาบาล - ข้อมูลจากฝ่ายปกครอง
	๑.๒ มีน้ำหนัก ส่วนสูง และ มีสมรรถภาพ ทางกายตาม เกณฑ์มาตรฐาน	<ul style="list-style-type: none"> - พัฒนาการทางร่างกาย เจริญเติบโตตามเกณฑ์มาตรฐาน โดยใช้น้ำหนัก ส่วนสูง และอายุของนักเรียนเปรียบเทียบกับเกณฑ์ 		<ul style="list-style-type: none"> - ข้อมูลการบันทึกสุขภาพ - ข้อมูลพัฒนาการของนักเรียนด้านน้ำหนัก ส่วนสูงฯ

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
		<p>ประเด็นการประเมิน</p>		<ul style="list-style-type: none"> - โครงการ/กิจกรรมช่วยเหลือนักเรียนที่มีน้ำหนักและส่วนสูงเกินเกณฑ์หรือต่ำกว่าเกณฑ์
๑.๓	<p>ป้องกันตนเองจากสิ่งเสพติดให้โทษและหลีกเลี่ยงตนเองจากสภาวะที่เสี่ยงต่อความรุนแรงโรคร้าย อุบัติเหตุ และปัญหาทางเพศ</p>	<ul style="list-style-type: none"> - สมรรถภาพทางกายตามเกณฑ์มาตรฐานจากผลการทดสอบสมรรถภาพตามรายการที่กำหนดในแต่ละช่วงอายุ - การรู้เท่าทันและปฏิบัติตนให้พ้นจากสิ่งเสพติดและอบายมุขต่างๆ - การรู้จักวิธีดูแลรักษาตนเองให้ปลอดภัยจากความรุนแรง - การรู้จักวิธีป้องกันอุบัติเหตุ โรคร้าย และปัญหาทางเพศ 		<ul style="list-style-type: none"> - แบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรม - ระเบียบสะสมทางการเรียน - ระบุแนะช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียน - รายงานผลการดูแลป้องกันสิ่งเสพติดของสถานศึกษา

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	๑.๔ เห็นคุณค่าในตนเอง มีความมั่นใจกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม	<ul style="list-style-type: none"> - รู้จักตนเอง ภูมิใจในตนเอง พัฒนาและปรับปรุงตนเอง - มีความมั่นใจทางอารมณ์ - กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม 		<ul style="list-style-type: none"> - สมุดประจำตัวนักเรียน - รายงานผลการทำงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน
	๑.๕ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีและให้เกียรติผู้อื่น	<ul style="list-style-type: none"> - ความสามารถในการสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น - ความสามารถในการปรับตัวเข้ากับผู้อื่น - การปฏิบัติตนต่อผู้อื่นอย่างเหมาะสม - การปฏิบัติตนที่คำนึงถึงสิทธิหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น 		<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินตนเอง - ประวัติผู้เรียน - ผลการประเมินตนเอง - สมุดรายงานประจำตัว - สมุดบันทึกความดี

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	๑.๖ สร้างผลงานจากการเข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ดนตรี/นาฏศิลป์ กีฬา/นันทนาการตามจินตนาการ	<ul style="list-style-type: none"> - ความชอบและเห็นประโยชน์ - การเข้าร่วมกิจกรรม - การสร้างสรรค์ผลงาน - การนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน 		<ul style="list-style-type: none"> - รายงานโครงการ/กิจกรรม - จำนวนผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมด้านศิลปะ ฯลฯ - ผลงานของผู้เรียนที่เข้าร่วมกิจกรรมทั้งในและนอกหลักสูตร - เอกสาร เกียรติบัตรรางวัลต่าง ๆ

ตัวอย่างการกำหนดกรอบและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาระดับพื้นฐานและตัวบ่งชี้

มาตรฐานด้านคุณภาพการจัดการศึกษา

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
มาตรฐานที่ ๗ ครูปฏิบัติงานตาม บทบาทหน้าที่ อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประสิทธิผล	๗.๑ ครูมีการกำหนด เป้าหมาย คุณภาพผู้เรียน ทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะ และคุณลักษณะ ที่พึงประสงค์	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ความเข้าใจเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ - การเชื่อมโยงเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนและมาตรฐานการเรียนรู้ของหลักสูตรแกนกลาง การศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๑ และหลักสูตรสถานศึกษากับแผนการจัดการเรียนรู้ - การวางแผนการจัดการเรียนรู้ มีการกำหนดเป้าหมายคุณภาพผู้เรียนครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ กระบวนการ สมรรถนะสำคัญ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต - พฤติกรรมครู - สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง - การศึกษาเอกสาร 	<ul style="list-style-type: none"> - หลักสูตรสถานศึกษา - หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ ๘ กลุ่มสาระการเรียนรู้ - แผนการจัด - การเรียนรู้ - เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	๗.๒ ครูมีการวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล และใช้ข้อมูลในการวางแผน การจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาศักยภาพของผู้เรียน	<ul style="list-style-type: none"> - การวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล - การจัดทำแฟ้มผู้เรียนเป็นรายบุคคล - การจัดทำสารสนเทศในระดับชั้นเรียน และระดับโรงเรียน - การใช้ข้อมูลผู้เรียนวางแผนการจัด การเรียนรู้ 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต - พฤติกรรมการสนทน ของครู - สัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง - การศึกษาเอกสาร ที่เกี่ยวข้อง 	<ul style="list-style-type: none"> - แฟ้มข้อมูลผู้เรียน เป็นรายบุคคล - บันทึกสรุปผล การวิเคราะห์ผู้เรียน - ระเบียบสะสม - สารสนเทศด้าน ผู้เรียนรายบุคคล - แบบสรุปผล การวิเคราะห์ พัฒนาการผู้เรียน - เอกสาร/หลักฐาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	๗.๓ ครูออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่ตอบสนองความต้องการแตกต่างระหว่างบุคคลและพัฒนาการ	<ul style="list-style-type: none"> - ความรู้ความเข้าใจในศักยภาพและพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของผู้เรียน - การออกแบบการจัดการเรียนรู้ - การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ - การส่งเสริมพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของผู้เรียน - การวัดและประเมินผลพัฒนาการทางด้านสติปัญญาของผู้เรียน 		<ul style="list-style-type: none"> - แผนการจัด การเรียนรู้ - แบบบันทึก การนิเทศภายใน - แบบบันทึก ผลการประเมิน พัฒนาการของ ผู้เรียน - แบบรายงาน ผลการเรียนรู้ของ ผู้เรียนรายบุคคล (ปพ.๑) - สรุปผล การวิเคราะห์ ผู้เรียนรายบุคคล

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	๗.๔ ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสมที่เหมาะกับผลสัมฤทธิ์ของการนำบริบทและภูมิปัญญาท้องถิ่นของท้องถิ่นมาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้	<ul style="list-style-type: none"> - การสำรวจและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสื่อ นวัตกรรม เทคโนโลยี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และบริบทของท้องถิ่น - การจัดทำ จัดทำ และพัฒนาสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา - การนำสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยี มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ - การนำบริบทและภูมิปัญญาท้องถิ่น มาบูรณาการในการจัดการเรียนรู้ 		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร/หลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง - สื่อ/นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา - แบบสำรวจข้อมูลสื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา - แหล่งเรียนรู้ บริบท และภูมิปัญญาท้องถิ่น - แผนงาน/โครงการจัดทำ จัดทำ และพัฒนาสื่อ ฯ

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	๗.๕ ครูมีการวัดและประเมินผลที่มุ่งเน้นการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยวิธีการที่หลากหลาย	<ul style="list-style-type: none"> - เครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีคุณภาพตามหลักการวัดและประเมินผล - วิธีการวัดและประเมินผลผู้เรียนที่หลากหลายวิธี - การวัดและประเมินผลพัฒนาการของผู้เรียน - การกำหนดเกณฑ์การประเมินผลผู้เรียน - การตัดสินผลการเรียนรู้ ใช้ข้อมูลจากแหล่งข้อมูลที่น่าเชื่อถือและอ้างอิงได้ 		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร/หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - แผนการจัดทำการเรียนรู้ - เครื่องมือการวัดและประเมินผล - การเรียนรู้ - บันทึกผล - หลังการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ - และพัฒนาการของผู้เรียน - ชิ้นงาน/ผลงาน - ของนักเรียน - การสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้อง

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	๓.๖ ครูให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหามาให้ผู้เรียน ทั้งด้านการเรียน และคุณภาพชีวิต ด้วยความเสมอภาค	- การวางแผนในการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียนรายบุคคล - การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียน - การให้ความดูแลเอาใจใส่ และช่วยเหลือนักเรียนรายบุคคล - การให้คำแนะนำ คำปรึกษา และแก้ไขปัญหามาให้นักเรียน - การประสานงานกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียน - ความพึงพอใจของผู้ปกครองและชุมชนในการดูแลช่วยเหลือนักเรียน		- เอกสาร/หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - แบบบันทึกข้อมูลนักเรียนรายบุคคล - แผนงาน/โครงการระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียน - คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือให้นักเรียน - ค่าตั้งแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือ - บันทึกเรียน - แบบบันทึกของนักเรียน/SDQ

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	๗.๗) ครูผู้มีการศึกษาวิจัยและพัฒนา การจัด การเรียนรู้ ในวิชาที่ตน รับผิดชอบ และใช้ผล ในการปรับ การสอน	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษาค้นคว้า แสวงหาความรู้เกี่ยวกับ การวิจัยทางการศึกษา - ครูมีความรู้เกี่ยวกับ การวิจัยในชั้นเรียน - ครูทำการวิจัยในชั้นเรียนอย่างน้อย ปีละ ๑ รายการ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่ตนรับผิดชอบ - ผลจากการวิจัยในชั้นเรียนช่วยแก้ปัญหา และ/หรือพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน 		<ul style="list-style-type: none"> - บันทึกการให้ คำปรึกษา - บันทึกการเยี่ยม บ้าน ฯลฯ - เอกสาร/หลักฐาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง - รายงานการวิจัย ในชั้นเรียนของครู แต่ละคน - รายงานการศึกษา/ อบรม/ศึกษาดูงาน - รายงานผล การปฏิบัติหน้าที่

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
		<ul style="list-style-type: none"> - งานวิจัยในชั้นเรียนที่ได้รับการยอมรับ และมีการเผยแพร่ผลงานวิจัย - ครูนำผลการวิจัยไปใช้ในการพัฒนา การจัดการเรียนรู้ของครู และพัฒนา การเรียนรู้ของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง 		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร/หลักฐาน การเผยแพร่ ผลงานวิจัย - เอกสาร/หลักฐาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
	๗.๘ ครูประพฤติ ปฏิบัติตนเป็น แบบอย่างที่ดี และเป็นสมาชิก ที่ดีของ สถานศึกษา	<p>๑. การประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามหลักธรรม ของศาสนาที่ตนนับถือ - ยึดมั่นและปฏิบัติตนตามจรรยาบรรณ วิชาชีพครู - พัฒนาตนเองให้มีความก้าวหน้า ในวิชาชีพ 		<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมินตนเอง - แฟ้มพัฒนางาน - รายงานผล การปฏิบัติหน้าที่ - โฉร่างวล เกี่ยวติบัตร ภาพถ่าย - เอกสาร/หลักฐาน อื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
		<p>๒. การเป็นสมาชิกที่ดีของสถานศึกษา</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีความรับผิดชอบต่องานในหน้าที่และงานที่ได้รับมอบหมาย - ให้ความร่วมมือในการแก้ปัญหาและพัฒนาคุณภาพการศึกษา - มีความรักสามัคคีในหมู่คณะ - ร่วมปกป้องและรักษาคือชื่อเสียงของสถานศึกษา 		
	<p>๗.๙ ครูจัดการเรียนการสอนตาม</p> <p>การเลื่อนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลาเต็มเวลาเต็มความเต็มความสามารถ</p>	<p>๑. จัดการเรียนการสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มเวลา</p> <ul style="list-style-type: none"> - จัดการเรียนรู้นิเทศการเรียนรู้อันได้รับการยอมรับ มอบหมายตามเวลาที่กำหนดไว้ได้ครบถ้วน 		<ul style="list-style-type: none"> - แผนการจัด การเรียนรู้อ - ตารางการจัด การเรียนรู้อ - คำสั่ง - แฟ้มพัฒนางาน

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
		<p>๒. จัดการเรียนรู้การสอนตามวิชาที่ได้รับมอบหมายเต็มความสามารถ</p> <ul style="list-style-type: none"> - แสวงหาความรู้ การพัฒนาตนเองที่เกี่ยวข้องกับงานที่รับผิดชอบ - อุทิศตน พยายามร่างกาย แรงใจในการจัดการเรียนรู้ - การปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจนเป็นที่ยอมรับของครู/ผู้ปกครอง/ชุมชน 		<ul style="list-style-type: none"> - แบบประเมิน - ผลการปฏิบัติงาน - เกียรติบัตร - โล่รางวัล - เอกสาร/หลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

ตัวอย่างการกำหนดกรอบและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาระดับพื้นฐานและตัวบ่งชี้

ด้านคุณภาพการก่อสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
มาตรฐานที่ ๑๓ สถานศึกษา มีการสร้าง ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานศึกษาเป็น สังคมแห่งการเรียนรู้	๑๓.๑ มีการสร้าง และพัฒนา แหล่งเรียนรู้ ภายใน สถานศึกษา และใช้ประโยชน์ จากแหล่งเรียนรู้ ทั้งภายใน และภายนอก สถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ แหล่งเรียนรู้ภายใน นำมาใช้จัดทำแผนงาน/โครงการพัฒนาและใช้ประโยชน์แหล่งเรียนรู้ ภายในสถานศึกษา - การศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศของ แหล่งเรียนรู้ภายนอก และวางแผน การใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น - การบริหารจัดการแหล่งเรียนรู้ทั้งภายใน และภายนอกสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ 	<ul style="list-style-type: none"> - การสังเกต - บรรยายภาค - แหล่งเรียนรู้ - ภายในสถานศึกษา - สัมภาษณ์ผู้เรียน - ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง - การศึกษาเอกสาร 	<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร/หลักฐาน - ร่องรอยการวิเคราะห์ ข้อมูลสารสนเทศ - ทะเบียนแหล่งเรียนรู้ - แผนพัฒนาคุณภาพ - การจัดการศึกษา - แผนปฏิบัติการ - ประจักษ์ โครงการ/ กิจกรรม - บันทึกการนิเทศ - ภายใน

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียนและบุคลากรของสถานศึกษา รวมถึงผู้ที่เกี่ยวข้อง	<ul style="list-style-type: none"> - การติดตาม ประเมินผลการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา - การสรุปรายงานผลการใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา 		<ul style="list-style-type: none"> - รายงานสรุปการประเมินโครงการหรือรายงานผลการปฏิบัติงาน - บันทึกการการประชุม
	๑๓.๒ มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างบุคลากรภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษา วิทยากร สถานศึกษา วิทยากร	<ul style="list-style-type: none"> - การกำหนดเป้าหมายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครู และผู้เกี่ยวข้องภายในสถานศึกษา - การกำหนดเป้าหมายการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง 		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสาร/หลักฐานร่องรอยการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศทะเบียนแหล่งเรียนรู้ - เอกสารแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา แผนปฏิบัติการ

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	<p>ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในภาคปฏิบัติงาน/วิถีชีวิตประจำวัน เป็นวัฒนธรรม การทำงานเหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา - การแบ่งปันและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ - วิธีการปฏิบัติที่ดีกับผู้ปกครองนักเรียน ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง - การสร้างเครือข่ายการเรียนรู้ หรือชุมชนปฏิบัติการในพื้นที่ในและนอกสถานศึกษา และมีการเผยแพร่ความรู้ 		<p>ประจำปี โครงการ/กิจกรรม</p> <ul style="list-style-type: none"> - บันทึกการนิเทศติดตามผล - การดำเนินงาน - รายงานสรุปการประเมินโครงการหรือรายงานผล - การปฏิบัติงาน - บันทึกการประเมิน

ตัวอย่างการกำหนดกรอบและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาและตัวบ่งชี้

ด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
มาตรฐานที่ ๑๔ การพัฒนา สถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมาย ตามวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้น ที่กำหนดขึ้น	๑๔.๑ จัดโครงการ/ กิจกรรมที่ ส่งเสริมให้ ผู้เรียนบรรลุ ตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และ จุดเน้นของ สถานศึกษา	๑. การกำหนดแผนปฏิบัติการที่มีเป้าหมาย และกลยุทธ์สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา ร่วมกันของผู้บริหารสถานศึกษา ครู บุคลากร ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง และผ่านการเห็นชอบของคณะกรรมการ สถานศึกษา ๒. การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมที่เด่นชัด ตอบสนองวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้น ของสถานศึกษา เป็นระบบตามวงจร พัฒนาคุณภาพ	- การสังเกต การดำเนินงาน พัฒนาสถานศึกษา ตามจุดเน้นที่กำหนด - สัมภาษณ์ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง และผู้เกี่ยวข้อง - การศึกษาเอกสาร	- เอกสารแผนพัฒนา คุณภาพการจัด การศึกษา แผนปฏิบัติการ ประจำปี โครงการ/ กิจกรรม - บันทึกการนิเทศ ภายใน

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
		<p>๓. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง</p> <p>๔. การนิเทศ ติดตามการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม</p> <p>๕. การสรุปโครงการ/กิจกรรมที่แสดงให้เห็นถึงสัมฤทธิ์ผลของโครงการ/กิจกรรม ตอบสนองเป้าหมายและกลยุทธ์ สอดคล้องกับวิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา</p>		<ul style="list-style-type: none"> - รายงานสรุปการประเมินโครงการหรือรายงานผลการปฏิบัติงาน - บันทึกการประเมิน

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	๑๔.๒ ผลการดำเนินงาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนบรรลุตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา	<ul style="list-style-type: none"> - การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในโครงการ/กิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ - การมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เกี่ยวข้องมีส่วนการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ - ความสำเร็จของการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรมที่บรรลุเป้าหมายตามโครงการ/กิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ - ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เกี่ยวข้อง ต่อการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ 		<ul style="list-style-type: none"> - ตารางปฏิทิน การปฏิบัติงาน ประจำปี - บันทึกการชี้แจง แลกเปลี่ยนวิทยุภายใน และภายนอก โรงเรียน - เอกสารแผนพัฒนาคุณภาพการจัด การศึกษา แผนปฏิบัติการ ประจำปี โครงการ/กิจกรรม

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
		<p>ประเด็นการประเมิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - การยอมรับของชุมชนและท้องถิ่น ต่อผลการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ของสถานศึกษาตามเป้าหมาย วิสัยทัศน์ ปรัชญา และจุดเน้นของสถานศึกษา 		<ul style="list-style-type: none"> - รายงานสรุป การประเมินโครงการ หรือรายงาน ผลการปฏิบัติงาน - บันทึกกิจกรรมประชุม

ตัวอย่างการกำหนดกรอบและประเด็นการประเมินตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานและตัวบ่งชี้

ด้านมาตรการส่งเสริม

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
มาตรฐานที่ ๑๕ การจัดกิจกรรม ตามนโยบาย จุดเน้น แนวทางการปฏิรูป การศึกษาเพื่อพัฒนา และส่งเสริม สถานศึกษา ให้ยกระดับคุณภาพ สูงขึ้น	๑๕.๑ จัดโครงการ/ กิจกรรมพิเศษ เพื่อตอบสนอง นโยบาย จุดเน้น ตามแนวทาง การปฏิรูป การศึกษา	๑. การศึกษาวิเคราะห์ และใช้ข้อมูลสารสนเทศ ด้านนโยบายของต้นสังกัด จุดเน้น ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษาในการจัดทำ แผนงาน โครงการ ๒. โครงการ/กิจกรรมเด่นชัด ตอบสนอง นโยบาย จุดเน้นตามแนวทางปฏิรูป การศึกษา อย่างน้อย ๒ โครงการ/กิจกรรม ต่อปีการศึกษา ๓. การดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม เป็นระบบตามวงจรพัฒนาคุณภาพงาน	- การสังเกตการจัด กิจกรรมของ สถานศึกษา ตามนโยบายจุดเน้น ตามแนวทางปฏิรูป การศึกษา - สัมภาษณ์ผู้เรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้เกี่ยวข้อง - การศึกษาเอกสาร	- เอกสาร/หลักฐาน ร่องรอยการวิเคราะห์ นโยบายของ ต้นสังกัด จุดเน้นตามแนวทาง ปฏิรูปการศึกษา เพื่อการจัดทำ แผนงาน โครงการ

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
		<p>๔. การมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงาน ตามโครงการ/กิจกรรมพิเศษ</p> <p>๕. การนิเทศ ติดตามการดำเนินงาน ตามโครงการ/กิจกรรมอย่างต่อเนื่อง</p> <p>๖. การสรุปโครงการ/กิจกรรมที่แสดงให้เห็น ถึงสัมฤทธิ์ผลของโครงการ/กิจกรรม ตอบสนองนโยบาย จุดเน้น ตามแนวทาง ปฏิรูปการศึกษา</p>		<ul style="list-style-type: none"> - เอกสารแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา - แผนปฏิบัติการประจำปี โครงการ/กิจกรรม - ข้อมูลจาก การนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน - รายงานสรุป การประเมินโครงการ หรือรายงาน ผลการปฏิบัติงาน - บันทึกการประชุม

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
	๑๕.๒ ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายและพัฒนาดีขึ้นกว่าที่ผ่านมา	<p>๑. การมีส่วนร่วมของผู้เรียนในโครงการกิจกรรมพิเศษ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p> <p>๒. การมีส่วนร่วมของครู ผู้ปกครอง ผู้เรียน และผู้เกี่ยวข้องในการดำเนินงานตามโครงการ/กิจกรรมพิเศษ ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p> <p>๓. ผลสำเร็จของโครงการ/กิจกรรมพิเศษ บรรลุตามเป้าหมายของโครงการ/กิจกรรม ไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๘๐</p> <p>๔. ความพึงพอใจของผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน ผู้ปกครองนักเรียน และผู้เกี่ยวข้องต่อการดำเนินงานโครงการ/กิจกรรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐</p>		<p>๑. เอกสาร/หลักฐาน ร้อยรอย การวิเคราะห์ นโยบาย ของต้นสังกัด จุดเน้นตาม แนวทางปฏิรูป การศึกษา เพื่อการจัดทำ แผนงาน โครงการ</p> <p>๒. เอกสารแผนงาน โครงการ/กิจกรรม</p>

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
		<p>๕. ผลกระทบจากการดำเนินงานเกิดประโยชน์ เป็นแบบอย่างหรือมีวิธีการปฏิบัติที่ดี ของสถานศึกษาหรือชุมชนรอบสถานศึกษา</p>		<p>๓. การสัมภาษณ์ครู ผู้บริหาร นักเรียน หรือผู้เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงาน</p> <p>๔. ข้อมูลหรือบันทึก ผลการนิเทศ ติดตาม ผลการดำเนินงาน</p> <p>๕. สรุปผลการประเมิน โครงการ หรือรายงาน ผลการปฏิบัติงาน</p>

มาตรฐาน	ตัวบ่งชี้	ประเด็นการประเมิน	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	แหล่งข้อมูล
				๖. ข้อมูลการสอบตาม ความพึงพอใจครู ผู้บริหาร นักเรียน หรือผู้เกี่ยวข้อง กับการดำเนินงาน

การสรุปและรายงานการประเมินคุณภาพภายใน

การรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา เป็นการเสนอผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา แล้วนำไปใช้ในการพัฒนา โดยสถานศึกษาต้องนำข้อมูลมาสรุปรวม และจัดทำเป็นสารสนเทศ เพื่อนำไปใช้ในการปรับปรุงการดำเนินงานของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการรายงาน

๑. เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องในสถานศึกษาได้ทราบถึงสภาพการดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๒. เพื่อให้สถานศึกษานำผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง
๓. เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาและให้การสนับสนุนรวมทั้งมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาต่อไป

การรายงานผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา อาจรายงานได้หลายลักษณะ ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของการรายงาน หากต้องการรายงานหน่วยงานต้นสังกัด รายงานต่อคณะกรรมการสถานศึกษา คณะกรรมการดำเนินงาน อาจจัดทำเป็นเอกสารรายงานผลฉบับสมบูรณ์ หากต้องการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ อาจรายงานในรูปของเอกสารแผ่นพับ จดหมายข่าว ซึ่งเป็นการนำเสนอเฉพาะประเด็นสำคัญโดยสรุป หรือประเด็นที่ต้องการรายงานหรือประชาสัมพันธ์ ทั้งนี้ สถานศึกษาแต่ละแห่งสามารถเลือกวิธีการรายงานได้ตามความเหมาะสมของบริบทของแต่ละสถานศึกษา

สาระสำคัญที่ควรปรากฏในรายงาน

๑. วัตถุประสงค์ของการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๒. สาระสำคัญของการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๓. วิธีการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๔. ผลการประเมินคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา
๕. ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ตอนที่ ๔

ตัวอย่างเครื่องมือการประเมินคุณภาพภายใน ตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

ตัวอย่าง

แบบประเมินคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.ครั้งที่.....
ชื่อผู้เรียน.....ชั้น.....โรงเรียน.....

คำชี้แจง ให้ครูพิจารณาว่า ใน ๑ ปีการศึกษาที่ผ่านมา ผู้เรียนมีพฤติกรรม
หรือการกระทำต่างๆ ในแต่ละข้อรายการต่อไปนี้มากน้อยเพียงใด
แล้วทำเครื่องหมาย ✓ ในช่องทางขวามือที่ตรงกับสภาพความเป็นจริง

มาตรฐานที่ ๑ ผู้เรียนมีสุขภาวะที่ดีและมีสุนทรียภาพ

ที่	รายการพฤติกรรม	พฤติกรรมการปฏิบัติ				
		ระดับ ๕	ระดับ ๔	ระดับ ๓	ระดับ ๒	ระดับ ๑
๑.๑ มีสุนทรียสัยในการดูแลสุขภาพและออกกำลังกายสม่ำเสมอ						
๑	ออกกำลังกาย เพื่อสุขภาพแข็งแรง					

ที่	รายการพฤติกรรม	พฤติกรรมกาปฏิบัติ				
		ระดับ ๕	ระดับ ๔	ระดับ ๓	ระดับ ๒	ระดับ ๑
๒	ใส่เสื้อผ้า เครื่องแต่งกาย สะอาดเหมาะสม					
๓	ดูแลเครื่องใช้ส่วนตัว ให้สะอาด					
๔	ปฏิบัติตามตามสุขบัญญัติ ๑๐ ประการครบถ้วน					
๕	ชักชวนเพื่อนในการดูแล รักษาสุขภาพตนเอง เช่น เล่นกีฬา กายบริหาร ระมัดระวังเรื่องอุบัติเหตุ					
๖	เลือกซื้ออาหาร ของที่เป็น ประโยชน์ในการรับประทาน					
	รวมจำนวนความถี่และ ร้อยละของนักเรียน ในแต่ละระดับคุณภาพ					
	สรุปผลการประเมิน					

เกณฑ์ในการพิจารณา

- ระดับ ๕ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้แนะนำและสามารถ
ชักชวนเพื่อนปฏิบัติ
- ระดับ ๔ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้แนะนำ
- ระดับ ๓ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ และมีผู้ให้
คำแนะนำเป็นบางครั้ง

ระดับ ๒ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองเป็นบางครั้ง และมีผู้ให้
คำแนะนำเป็นส่วนใหญ่

ระดับ ๑ หมายถึง ปฏิบัติโดยมีผู้ให้คำแนะนำในการปฏิบัติทุกครั้ง

สรุปผลการประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มาตรฐานที่ ๒ ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์

ที่	รายการพฤติกรรม	พฤติกรรมปฏิบัติ				
		ระดับ ๕	ระดับ ๔	ระดับ ๓	ระดับ ๒	ระดับ ๑
๒.๔ ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์และพัฒนาสิ่งแวดล้อม						
๑	หลีกเลี่ยงการใช้วัสดุที่เป็นอันตรายต่อสิ่งแวดล้อม เช่น โฟม ถุงพลาสติก					
๒	ไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำลำคลอง หรือที่สาธารณะ					
๓	บอกผลกระทบที่เกิดจากการปฏิบัติ/ไม่ปฏิบัติในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ พลังงาน และสิ่งแวดล้อม					
๔	ใช้ทรัพยากร พลังงาน น้ำมัน สิ่งแวดล้อมอย่างคุ้มค่า					
๕	ปิดไฟทุกครั้งเมื่อไม่ใช้งาน เพื่อช่วยลดสถานะโลกร้อน					
รวมจำนวนความถี่และ ร้อยละของนักเรียน ในแต่ละระดับคุณภาพ						
สรุปผลการประเมิน						

เกณฑ์ในการพิจารณา

ระดับ ๕ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้แนะนำและสามารถ ชักชวนเพื่อนปฏิบัติ

ระดับ ๔ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้แนะนำ

- ระดับ ๓ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ และมีผู้ให้คำแนะนำเป็นบางครั้ง
- ระดับ ๒ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองเป็นบางครั้ง และมีผู้ให้คำแนะนำเป็นส่วนใหญ่
- ระดับ ๑ หมายถึง ปฏิบัติโดยมีผู้ให้คำแนะนำในการปฏิบัติทุกครั้ง

สรุปผลการประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มาตรฐานที่ ๓ ผู้เรียนมีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้ และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง

ที่	รายการพฤติกรรม	พฤติกรรมปฏิบัติ				
		ระดับ ๕	ระดับ ๔	ระดับ ๓	ระดับ ๒	ระดับ ๑
๓.๓ เรียนรู้ร่วมกันเป็นกลุ่ม แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเพื่อการเรียนรู้ระหว่างกัน						
๑	ไม่เอาเปรียบเพื่อน ขณะทำงานร่วมกัน					
๒	ยอมรับแนวคิดหรือ วิธีการของเพื่อน เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ผลงานของตนหรือกลุ่ม ให้ดีขึ้น					
๓	มีส่วนร่วมในการวางแผน การทำงานของกลุ่ม					
๔	แสดงความคิดเห็นและ ให้ข้อเสนอแนะการทำงาน					
๕	ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย และข้อตกลงกลุ่ม และยอมรับผลที่เกิดจาก การทำงานของกลุ่ม					
๖	เป็นผู้นำผู้ตามที่ดี ในการทำงานกลุ่ม					

เกณฑ์ในการพิจารณา

- ระดับ ๕ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้แนะนำและสามารถชักชวนเพื่อนปฏิบัติ
- ระดับ ๔ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้แนะนำ
- ระดับ ๓ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ และมีผู้ให้คำแนะนำเป็นบางครั้ง
- ระดับ ๒ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองเป็นบางครั้ง และมีผู้ให้คำแนะนำเป็นส่วนใหญ่
- ระดับ ๑ หมายถึง ปฏิบัติโดยมีผู้ให้คำแนะนำในการปฏิบัติทุกครั้ง

สรุปผลการประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มาตรฐานที่ ๔ ผู้เรียนมีความสามารถในการคิดอย่างเป็นระบบ คิดสร้างสรรค์ ตัดสินใจแก้ปัญหาได้อย่างมีสติ สมเหตุสมผล

ที่	รายการพฤติกรรม	พฤติกรรมปฏิบัติ				
		ระดับ ๕	ระดับ ๔	ระดับ ๓	ระดับ ๒	ระดับ ๑
๔.๓ กำหนดเป้าหมาย คาดการณ์ ตัดสินใจแก้ปัญหาโดยมีเหตุผลประกอบ						
๑	นักเรียนสามารถคาดคะเนสถานการณ์ด้วยข้อมูลที่ที่ทันสมัย					
๒	นักเรียนเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการตัดสินใจด้วยวิธีการที่น่าเชื่อถือ					
๓	นักเรียนสามารถเรียบเรียงเรื่องราวเกี่ยวกับสถานการณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ					
๔	นักเรียนใช้ข้อมูลสารสนเทศที่หลากหลาย ในการกำหนดเป้าหมายและตัดสินใจ					
๕	นักเรียนมีการกำหนดเป้าหมายที่สอดคล้องเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน					
๖	นักเรียนมีการกำหนดทางเลือกในการแก้ปัญหาอย่างหลากหลายและสมเหตุสมผล					

เกณฑ์ในการพิจารณา

- ระดับ ๕ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้แนะนำและสามารถชักชวนเพื่อนปฏิบัติ
- ระดับ ๔ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้แนะนำ
- ระดับ ๓ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ และมีผู้ให้คำแนะนำเป็นบางครั้ง
- ระดับ ๒ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองเป็นบางครั้ง และมีผู้ให้คำแนะนำเป็นส่วนใหญ่
- ระดับ ๑ หมายถึง ปฏิบัติโดยมีผู้ให้คำแนะนำในการปฏิบัติทุกครั้ง

สรุปผลการประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

มาตรฐานที่ ๕ ผู้เรียนมีทักษะในการทำงาน รักการทำงาน สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ และมีเจตคติที่ดีต่ออาชีพสุจริต

ที่	รายการพฤติกรรม	พฤติกรรมปฏิบัติ				
		ระดับ ๕	ระดับ ๔	ระดับ ๓	ระดับ ๒	ระดับ ๑
๖.๔ มีความรู้สึกที่ดีต่ออาชีพสุจริตและหาความรู้เกี่ยวกับอาชีพที่ตนเองสนใจ						
๑	หาข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพสุจริตที่ตนเองสนใจ					
๒	เข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพที่ตนเองสนใจ					
๓	แสดงผลส่นับสนุนอาชีพสุจริตได้อย่างกว้างขวาง					
๔	ให้ความเคารพยกย่องสรรเสริญคนที่ประกอบอาชีพสุจริต					
๕	ชักชวนให้ผู้อื่นเข้าร่วมกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ					

เกณฑ์ในการพิจารณา

- ระดับ ๕ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้แนะนำและสามารถชักชวนเพื่อนปฏิบัติ
- ระดับ ๔ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองโดยไม่มีผู้แนะนำ
- ระดับ ๓ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองเป็นส่วนใหญ่ และมีผู้ให้คำแนะนำเป็นบางครั้ง
- ระดับ ๒ หมายถึง ปฏิบัติได้ด้วยตนเองเป็นบางครั้ง และมีผู้ให้คำแนะนำเป็นส่วนใหญ่
- ระดับ ๑ หมายถึง ปฏิบัติโดยมีผู้ให้คำแนะนำในการปฏิบัติทุกครั้ง

สรุปผลการประเมิน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**ตัวอย่างเครื่องมือประเมินรายมาตรฐาน
แบบประเมินความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและเป้าหมายการจัดการศึกษา**

ชื่อครูผู้สอน.....

ภาคเรียน.....ปีการศึกษา.....

โปรดกาเครื่องหมาย X ในช่องว่างที่ตรงกับความจริง

รายการ	ใช่	ไม่ใช่
๑. ท่านมีความเข้าใจหลักสูตรและจุดมุ่งหมายการศึกษา ของผู้เรียนในระดับชั้นที่ท่านสอน	☐	☐
๒. ท่านศึกษาเป้าหมายของการศึกษาและเป้าหมาย ของหลักสูตรก่อนสอน	☐	☐
๓. ท่านสอนตรงตามจุดมุ่งหมายของการศึกษาที่ตั้งไว้	☐	☐
๔. ท่านสามารถนำหลักสูตรมาประยุกต์ใช้ได้สอดคล้อง กับปัญหาและความต้องการของผู้เรียน	☐	☐
๕. ท่านสอนเนื้อหาได้ตรงกับความต้องการของหลักสูตร	☐	☐
๖. ท่านสามารถนำหลักสูตรไปปฏิบัติได้จริง	☐	☐

สรุปผลการประเมิน

ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรและเป้าหมายของหลักสูตรอยู่ในระดับ

ดี (๖ ข้อ) ปานกลาง (๔-๕ ข้อ) พอใช้ (น้อยกว่า ๓ ข้อ)

ตัวอย่างเครื่องมือประเมินมาตรฐาน แบบสำรวจวุฒิการศึกษาครูและได้รับการพัฒนาตนเอง

ชื่อครูผู้สอบ.....วิชา.....

คำชี้แจง โปรดกาเครื่องหมาย ลงใน หรือช่องประเมินพฤติกรรม
ที่ตรงกับความเป็นจริง

สาขาวิชาเอกที่ตรงกับหน้าที่ที่ท่านปฏิบัติ ตรง ไม่ตรง
ท่านคิดว่าสถานศึกษาดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้อยู่ในระดับใด

รายการ	ระดับพฤติกรรม				
	มากที่สุด (๕)	มาก (๔)	ปานกลาง (๓)	น้อย (๒)	น้อยที่สุด (๑)
๑. จัดให้มีการอบรม/สัมมนาเกี่ยวกับการเรียนการสอน					
๒. เปิดโอกาสให้ท่านแสวงหาความรู้ตลอดเวลา					
๓. ให้การสนับสนุนในด้านการศึกษาระดับที่สูงขึ้น					
๔. ให้การสนับสนุนในด้านการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากแหล่งวิชาการและสถานประกอบการ					
๕. จัดให้สอนและปฏิบัติหน้าที่ตรงตามความถนัด					
๖. จัดให้ทำแผนพัฒนาตนเองรายบุคคล					
รวม					

สรุปผลการประเมิน

- ดี (๒๐-๓๐ คะแนน) ปานกลาง (๑๐-๑๙ คะแนน)
 ควรปรับปรุง (น้อยกว่า ๑๐ คะแนน)

ตัวอย่างแบบบันทึกคุณลักษณะของนักเรียน ที่เป็นลูกที่ดีของพ่อแม่ ผู้ปกครอง

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.ครั้งที่.....
 ชื่อผู้ปกครอง.....เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชื่อ.....
 ชั้น.....โรงเรียน.....

สำหรับผู้ปกครองบันทึก โดยให้สังเกตพฤติกรรมของนักเรียน
 ในปกครอง โดยให้คะแนนดังนี้

- ๑ หมายถึง น้อย (สัปดาห์ละครั้ง)
- ๒ หมายถึง ค่อนข้างน้อย (๒ วัน/สัปดาห์)
- ๓ หมายถึง ปานกลาง (๓-๔ วัน/สัปดาห์)
- ๔ หมายถึง ค่อนข้างมาก (๕-๖ วัน/สัปดาห์)
- ๕ หมายถึง มาก (ทุกวัน)

ข้อ	คุณลักษณะ	ภาคเรียนที่ ๑ (ระบุเป็นคุณภาพ)	ภาคเรียนที่ ๒ (ระบุเป็นคุณภาพ)	หมายเหตุ
๑.	หุงข้าว			
๒.	ทำอาหารให้พ่อแม่รับประทาน			
๓.	ช่วยพ่อแม่ทำความสะอาดบ้าน/ งานบ้าน			
๔.	ช่วยซื้อของ			
๕.	ไม่เสเพลสิ่งเสเพลติด			
๖.	ไม่ดื่มสุรา			
๗.			

ตัวอย่างแบบบันทึกการเรียนรู้

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.ครั้งที่.....

ชื่อผู้เรียน.....ชั้น.....โรงเรียน.....

แหล่งที่มาของการเรียนรู้

จาก การอ่าน เรื่อง.....

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ.....

๑. ท่านได้เรียนรู้อะไรบ้าง

.....
.....

๒. ในการเรียนรู้ครั้งนี้ ท่านมีความรู้สึก/ความคิดเห็นอย่างไร

.....
.....

๓. ความรู้ที่ได้รับจากการเรียนรู้ในครั้งนี้สามารถนำไปใช้ประโยชน์อะไรบ้าง

.....
.....

๔. ปัญหาหรือข้อสงสัยจากการเรียนรู้ในครั้งนี้

.....
.....

๕. ข้อเสนอแนะ

.....
.....

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (๒๕๕๓). **โรงเรียนสมบูรณคุณภาพ**. เอกสารประกอบการประชุมปฏิบัติการพัฒนามาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน วันที่ ๑๐-๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓. กระทรวงศึกษาธิการ.
- พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ และสุชาติ กิจพิทักษ์. (๒๕๕๕). **การประกันคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ : สำนักงานปฏิรูปการศึกษา.
- พิษณุ พงศ์ศรี. (๒๕๕๙). **การประเมินทางการศึกษา : แนวคิดสู่การปฏิบัติ**. พิมพ์ครั้งที่ ๒.
- วิเชียร พันธุ์เครือบุตร. (๒๕๕๘). **การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในของโรงเรียนอาชีวศึกษาเอกชน (The Development of Internal Quality Assurance System for Private Vocational Schools)**. วารสารศึกษาศาสตร์ ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ เดือนพฤศจิกายน ๒๕๕๗-มีนาคม ๒๕๕๘. หน้า ๘๙-๑๐๒.
- สุวิมล ว่องวานิช. (๒๕๕๓). **คู่มือการประเมินผลภายในของสถานศึกษาตามมาตรฐานการศึกษา : การออกแบบระบบการประเมินผลภายใน**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ครั้งที่ ๒. ห้างหุ้นส่วนจำกัด วีทีซี คอมมิวนิคชั่น.
- สุภาวดี ตริรัตน์. **การประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา**. สืบค้นจาก http://bet.obec.go.th/depscl/images/depscl/depscl_schoolinternaleqa_1-51.doc

- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๐). **แนวทางการนำมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต ๒. (ม.ป.ป). **เอกสารตัวอย่าง “เครื่องมือการตรวจสอบทบทวนคุณภาพการศึกษา” คณะกรรมการศูนย์พัฒนาระบบประกันคุณภาพการศึกษา**. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี เขต ๒.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (๒๕๕๔). **แนวทางการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา โดยเขตพื้นที่การศึกษา**. สำนักทดสอบทางการศึกษา.
- สำนักติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (๒๕๕๑). **มาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาโดยใช้สถานศึกษาเป็นฐาน (SBM)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

คณะกรรมการ

ที่ปรึกษา

ดร.ชินภัทร ภูมิรัตน	เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ดร.สมเกียรติ ชอบผล	รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางวาทีณี ธีระตระกูล	ที่ปรึกษา
	สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ดร.ไพโรจน์ พิทักษ์สาธิต	ผู้อำนวยการ
	สำนักทดสอบทางการศึกษา

ผู้รับผิดชอบโครงการ

กลุ่มพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน	
สำนักทดสอบทางการศึกษา	
ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางสุอารีย์ ชื่นเจริญ	นักวิชาการศึกษานำนาฏการพิเศษ
นางเพ็ญนภา แก้วเขียว	นักวิชาการศึกษานำนาฏการพิเศษ

ผู้ทรงคุณวุฒิวิพากษ์เอกสาร

ดร.วันทยา วงศ์ศิลปภิรมย์	ข้าราชการบำนาญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
ดร.บุญชู ชลัษเฐียร	ข้าราชการบำนาญ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
รศ.ดร.จิราภรณ์ ศิริทวี	ข้าราชการบำนาญ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กำหนดกรอบความคิดเอกสาร

ดร.ไพรวลัย พิทักษ์สาถ์	ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ	หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ การศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะกร่างและเขียนเอกสาร

ดร.ชนาธิป พุ้ยแป	นักวิชาการศึกษานำานุกรการพิเศษ สำนักทดสอบทางการศึกษา
นายประทีป แสงเปี่ยมสุข	ข้าราชการบำนาญ
ดร.วดาภรณ์ พูนผลอำนาจ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศึกษานครราชสีมา เขต ๔

นายปรีชา คັນสนียกุล	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศึกษานครศรีธรรมราช เขต ๒
นางลาวัลย์ ทีคำ	รองผู้อำนวยการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสิงห์บุรี
นางกิตติมา จันท์บรรจง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพะเยา เขต ๑
นายธานี ยิ่งวัฒนา	ศึกษานิเทศก์เชี่ยวชาญ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาพัทลุง เขต ๑
นางอภิวินท์ พินทอง	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต ๑
นางสาวสุนทรี จันท์สำราญ	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาลพบุรี เขต ๑

นายพิสิทธิ์ สันติวงษ์สกุล นักวิชาการศึกษานำานุกร
สำนักติดตามและประเมินผล
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

คณะตรวจสอบและพิจารณาความสมบูรณ์ของเอกสาร

รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและศึกษานิเทศก์ที่รับผิดชอบ
กลุ่มงานประกันคุณภาพการศึกษาทุกเขต

คณะบรรณาธิการกิจเอกสาร

ดร.ไพรวลัย พิทักษ์สาธิต ผู้อำนวยการสำนักทดสอบทางการศึกษา
ดร.วิษณุ ทรัพย์สมบัติ หัวหน้ากลุ่มพัฒนาระบบการประกันคุณภาพ
การศึกษาขั้นพื้นฐาน
นางเพ็ญนภา แก้วเขียว นักวิชาการศึกษานำานุกรพิเศษ
นางวิไล ธนวิวัฒน์ ข้าราชการบำานุกร
นายณัฐพล ตันเจริญทรัพย์ นักวิชาการศึกษานำานุกร
สำนักติดตามและประเมินผล
การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ดร.ดวงใจ ช่วยตระกูล

อาจารย์คณะครุศาสตร์

มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม

ดร.อรพรรณ ตูจันดา

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองหลุม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต ๒

